

Osnovna šola Prevole
Prevole 32, 8362 HINJE

NAČRT ŠOLSKIH POTI OŠ PREVOLE

Vodja delovne skupine
Amalija Zajc

Ravnatelj
Draženko Šolaja

Prevole, september 2021

Kazalo vsebine

1	UVOD	3
2	INFORMACIJE O ŠOLI IN DOLOČITEV ŠOLSKEGA OKOLIŠA	3
	2.1 UČENCI V PROMETU	5
	2.2 CILJI IN NAMEN NAČRTA	6
3	ANALIZA STANJA ŠOLSKIH POTI IN PROMETNE VARNOSTI.....	6
	3.1 Promet, nevarna mesta, kritične točke	6
	3.2 Varnejše gibanje v okolici šole.....	6
	3.3 Šolski kombibus	7
	3.4 Prometna statistika	7
	3.5 Analiza vprašalnika	8
4	PRAVILNO IN ODGOVORNO RAVNANJE V CESTNEM PROMETU	9
	4.1 ŠOLAR – PEŠEC.....	9
	4.2 ŠOLAR – KOLESAR.....	10
	4.3 ŠOLAR POTNIK OZ. VOZAČ.....	11
5	NAČRT ŠOLSKIH POTI	12
	5.1 Vas Prevole (šola) – pešci	12
	5.2 Druge vasi iz šolskega okoliša - vozači.....	13
	5.3 POSTAJALIŠČA IN RELACIJE ZA ŠOLSKI KOMBIBUS	13
	5.4 Vozni red šolskega kombibusa	15
6	ZAKLJUČEK	16

1 UVOD

V skladu z Javno agencijo Republike Slovenije za varnost prometa mora imeti vsaka osnovna šola izdelan Načrt šolskih poti.

Načrt je namenjen varnosti učencev na poti v in iz šole in je posredno povezan z Vzgojnim načrtom ter s Pravili šolskega reda. V njem so opredeljene varnejše poti do šole in nevarnejša oz. bolj izpostavljena mesta.

Za varnost šolarjev so odgovorni:

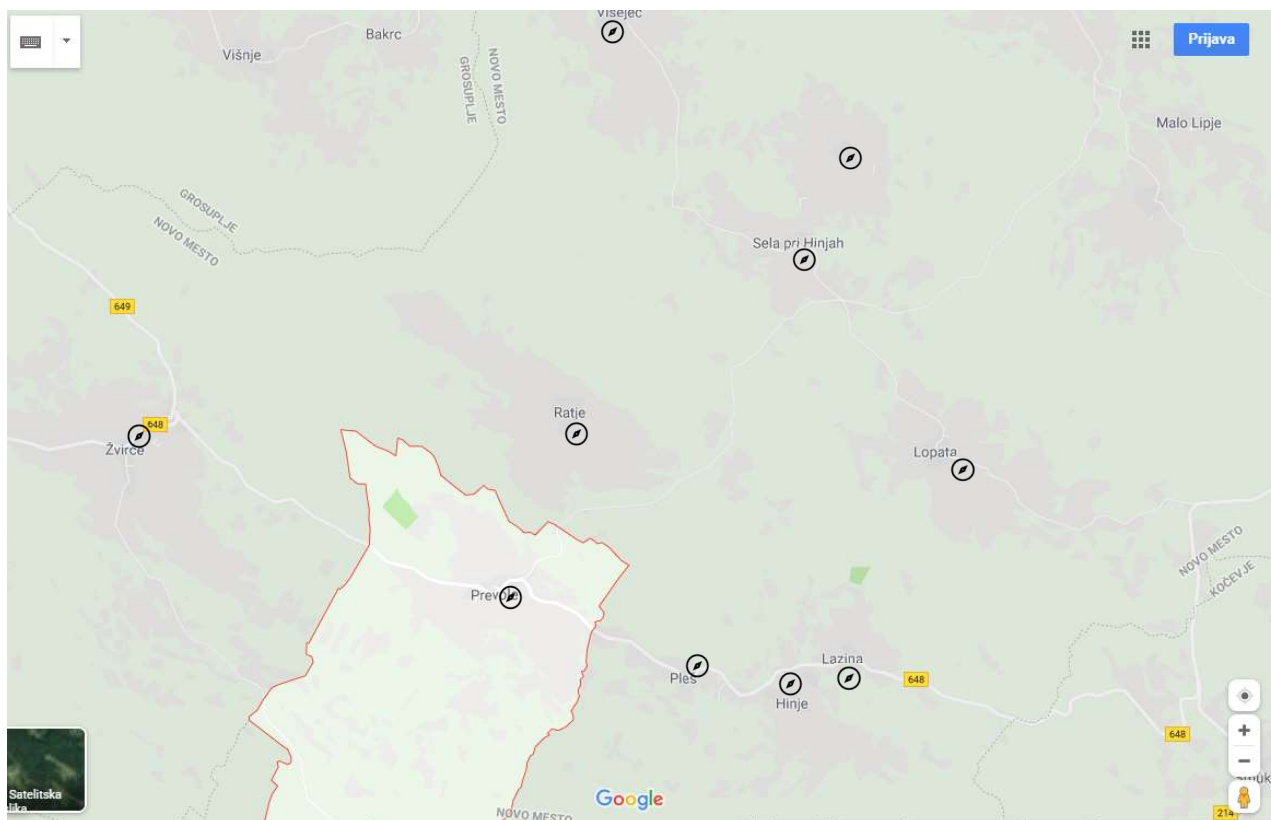
- starši ali zakoniti zastopniki - poskrbeti morajo, da znajo njihovi otroci varno sodelovati v prometu, prvošolcem pa tudi zagotoviti spremstvo;
- šola - poskrbi za izdelavo načrta šolskih poti, v njem opredeli varnejše poti do šole in nevarnejša, bolj izpostavljena mesta;
- svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu - načrtuje in usklajuje naloge na področju preventive in vzgoje v cestnem prometu v lokalni skupnosti;
- občina - zagotavlja pogoje za varno sodelovanje otrok v prometu (odgovorna je za varen in nemoten potek prometa na občinskih cestah, določi poti za pešce in kolesarje v bližini šol in igrišč ter ukrepe za umirjanje prometa).

Le v sodelovanju s ključnimi deležniki zagotavljanja varnosti v cestnem prometu bo dosežen cilj: *Varnejše šolske poti in varnejši šolski okoliš brez smrtnih žrtev in hudo telesno poškodovanih v cestnem prometu.*

2 INFORMACIJE O ŠOLI IN DOLOČITEV ŠOLSKEGA OKOLIŠA

Osnovna šola Prevole leži v občini Žužemberk. Obiskujejo jo učenci s celotnega območja krajevne skupnosti Hinje. V šolski okoliš spadajo naslednje vasi: Lazina, Hrib pri Hinjah, Hinje, Pleš, Prevole, Žvirče, Ratje, Lopata, Sela pri Hinjah, Vrh pri Hinjah in Visejec. V šolskem letu 2021/22 šolo obiskuje 62 učencev, od tega jih je 7 iz občine Kočevje in 2 iz občine Dolenjske Toplice. V šolski stavbi je tudi enota vrtca.

Šola se nahaja v vasi Prevole, izven lociranega strnjenega naselja in nekoliko odmaknjena od glavne regionalne ceste RIII-648/3601. V pogledu prometne varnosti učencev je šola na varnem kraju.

Slika 1: Šolski okoliš OŠ Prevole (vir: Google Map)

Naselja	Oddaljenost od šole	Način prihoda v šolo	Št. učencev po vaseh
Prevole	200 m	peš	6
Žvirče	3,8 km	kombibus	10
Lazina	2,7 km	kombibus	2
Hinje in Hrib pri Hinjah	2,9 km	kombibus	6
Ratje	2,4 km	kombibus	4
Visejec	7 km	kombibus	5
Lopata	5 km	kombibus	8
Sela pri Hinjah	4,6 km	kombibus	6
Vrh pri Hinjah	5,9 km	kombibus	5
Smuka	6,9 km	kombibus	3
Seč, Polom	8,5 km	osebni avto	4
Pleš	1,3 km	kombibus	1
Dolenjske Toplice	28,4 km	osebni avto	2
SKUPAJ	/	/	62

Preglednica 1: Oddaljenost naselij od šole in načini prihoda v šolo

Večina otrok se vozi v šolo in nato domov s šolskim kombibusom, čeprav so nekatere vasi od šole oddaljene manj kot štiri kilometre, kajti vse šolske poti so ogrožene zaradi velikih zveri, med katere v prvi vrsti sodi medved in so označene kot »medvedje proge«. Učenci so po zakonu upravičeni do brezplačnega prevoza.

2.1 UČENCI V PROMETU

Otroci so v prometu udeleženi kot potniki, pešci, kolesarji, pa tudi kot motoristi. Zakon o varnosti cestnega prometa poudarja, da morajo biti otroci kot udeleženci v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in pomoči drugih udeležencev. Za večjo varnost otrok si moramo prizadevati starši, učitelji, policisti ... Učiti jih moramo, kako naj ravnajo v prometu, s svojim zgledom pa to tudi potrjujemo.

Za zagotavljanje prometne varnosti učencev sta potrebna vzgoja in nadzor. Na naši šoli vključujemo prometno vzgojo v pouk pri vseh predmetih in v vseh razredih. Uresničujemo jo pri razrednih urah, interesnih dejavnostih, tečajih, projektih (Pasavček, Policist Leon svetuje, Otrok, policist za en dan), na dnevih dejavnosti in ekskurzijah. Posebno skrb posvečamo vozačem, opozarjamo jih na pripenjanje z varnostnim pasom, na kulturno obnašanje na kombibusu in postajališčih.

Za večjo učinkovitost prometne vzgoje sodelujemo s starši in drugimi deležniki. Za učence razrednega pouka organiziramo tudi srečanje s policistom, z njim se odpravimo na poučni sprehod po okolici šole.

Slika 2: S policistom na cesti

2.2 CILJI IN NAMEN NAČRTA

Namen - prikazati najvarnejšo pot v šolo in iz nje, poudariti probleme na sami poti ter poiskati možne izboljšave ugotovljenih nevarnih mest.

Cilj - izboljšanje prometne varnosti in tako zagotoviti varnejše šolske poti in varnejši šolski okoliš.

3 ANALIZA STANJA ŠOLSKIH POTI IN PROMETNE VARNOSTI

3.1 Promet, nevarna mesta, kritične točke

V kraju je redek promet. Vse šolske poti so asfaltirane, a brez urejene infrastrukture. Prometni znaki stojijo le ob regionalni cesti RIII-648/3601, ki poteka skozi vasi Lazina – Hinje – Pleš – Prevole – Žvirče in na delu občinske ceste LC 289021 Prevole – Žužemberk, in sicer v križišču pod vasjo Sela pri Hinjah.

Pravih črnih točk ni, gibanje na posameznih odsekih in delih cest pa je nevarno. Nevarni so predvsem zoženi deli ceste, ovinki, obcestne ovire ... V kraju ni prometne signalizacije (izjema je vozišče pred šolo). Postajališča so neurejena, neoznačena. V naseljih in izven njih ni urejenih površin za pešce in kolesarje, kar dodatno vodi v nevarne situacije. Opažamo, da se je povečal promet na regionalni cesti RIII-648/3601 skozi vasi Žvirče – Prevole – Hinje, ker je bila pred kratkim asfaltirana regionalna cesta R3-649 Zagradec – Ambrus – Žvirče.

3.2 Varnejše gibanje v okolici šole

Na območju šole je bil opazen povečan krožni promet osebnih vozil v jutranjih in popoldanskih urah, kar je predstavljalo resen problem na področju prometne varnosti učencev. V tednu prometne mobilnosti smo prometni režim spremenili, krožni promet je dovoljen le za šolski kombibus. Ustavljanje in parkiranje vseh drugih prevoznih

sredstev je dovoljeno na parkiriščih ob športni dvorani, garaži in pri šoli na južni strani. V ta namen smo pri šoli tudi zarisali parkirna mesta.

3.3 Šolski kombibus

Šola ima praktično nov lasten kombibus z vgrajenimi varnostnimi pasovi, ki so nastavljivi in so po potrebi lahko dvotočkovni ali tritočkovni.

Slika 3: Krožni promet okoli šole le za šolski kombibus

3.4 Prometna statistika

Na srečo na naših šolskih poteh ne beležimo prometne nesreče, kjer bi bil udeležen šolski kombibus oz. šolar. Prav tako na naših cestah ne beležimo nesreče s smrtnim izidom. Velikokrat je v prometnih nesrečah udeležena divjad, kar se dogaja predvsem v večernih in jutranjih urah.

Policijska postaja Dolenjske Toplice je posredovala statistične podatke o evidentiranih prometnih nesrečah v KS Hinje za obdobje od 2013 do 2018.

Število nesreč	Vzroki prometnih nesreč
8	neprimerna hitrost (v 1 primeru prisoten alkohol pri vozniku)
5	stran in smer vožnje (v 1 primeru prisoten alkohol pri vozniku)
1	srečevanje

1	napačni premik z vozilom
5	ni bilo mogoče ugotoviti vzroka oz. ni bila krivda voznika
SKUPAJ: 20	

Preglednica 2: Podatki o prometnih nesrečah v KS Hinje za obdobje od 2013 do 2018

Analize kažejo, da se je na naših cestah v omenjenem obdobju pripetilo 20 prometnih nesreč, od tega jih je bilo 11 le z materialno škodo na vozilih, 8 nesreč z lahкими telesnimi poškodbami (2-krat udeležen kolesar, 2-krat motorist, ostalo vozniki avtomobilov) in 1 prometna nesreča s hudimi telesnimi poškodbami (udeležen motorist). Otroci v nesrečah niso bili udeleženi.

3.5 Analiza vprašalnika

Na temo varnejših šolskih poti je bil izveden anketni vprašalnik z učenci in s starši. V anketi je sodelovalo 78 % učencev od 3. do 9. razreda, ki prihajajo iz 28 družin. Vprašalnike je oddalo 71 % staršev.

Ni ustreznih površin za pešce (pločnikov, prehodov).	80 %
Ni urejenih avtobusnih postajališč.	72 %
Ni javne razsvetljave oz. je le-ta pomanjkljiva.	14 %
Slaba preglednost zaradi neurejene vegetacije, fizičnih ovir.	17 %
Visoke hitrosti vozil na območjih šolskih poti.	45 %
Promet na območjih šolskih poti je gost.	3 %
Ni ustreznih površin za kolesarje.	40 %
Vozilo šolskega prevoza je nevarno.	0 %
V zimskem času so ceste slabo vzdrževane (poledenele).	47 %
Na cesti so potepuški psi.	37 %
Divjad na cesti.	71 %

Preglednica 3: Prometna problematika v cestnem prometu s katero se srečujejo učenci

Prometna problematika (nevarna mesta) in predlogi za rešitev, ki jih v kraju vidijo starši

a) Naselji Prevole in Žvirče (ob državni cesti):

Prometna problematika: ni prehodov za pešce, ni pločnika.

Predlogi:

- v Prevolah izgradnja pločnikov/pasu za pešce ter enega prehoda za pešce, in sicer pri hiši št. 22
- v Žvirčah izgradnja pločnikov.

b) Ostale vasi:

Prometna problematika: neurejena (neoznačena) postajališča, ozke ceste, pozimi poledenele ceste (slabo posute s soljo), poškodovana cestišča, psi na cesti.

Predlogi: ureditev (označitev) postajališč, redno vzdrževanje cest skozi vse leto.

4 PRAVILNO IN ODGOVORNO RAVNANJE V CESTNEM PROMETU

Otroci so v cestnem prometu izpostavljeni nevarnostim, zaradi neizkušenosti in nezrelosti so dokaj nepredvidljivi, zato predstavljajo določeno tveganje. V prometu lahko samostojno sodelujejo, ko so sposobni razumeti nevarnosti v prometu in ko so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah.

Napotki za pravilno ravnanje otrok:

- pešcev,
 - kolesarjev in
 - potnikov v cestnem prometu
- (Smernice za šolske poti).

Slika 4: Smernice za šolske poti (vir: AVP-RS)

4.1 ŠOLAR – PEŠEC

- Šolar – pešec mora uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev.
- Šolar – pešec se mora pred prečkanjem ceste vedno ustaviti. Preden stopi na vozišče, preveri, ali se mu približujejo vozila, na način, da pogleda levo, desno in še enkrat levo.

Prečkanje ceste med parkiranimi vozili odsvetujemo (v primeru, če ni v bližini prehodov za pešce, naj šolar prečka cesto za zadnjim parkiranim avtomobilom).

- Šolar – pešec naj uporablja podhode, nadhode in prehode za pešce. Na semaforiziranih prehodih za pešce mora počakati na zeleno luč za pešce in se prepričati s pogledom levo-desno, da so vozniki resnično ustavili. Na ostalih (nesemaforiziranih) prehodih je potrebno, poleg naštetega, pozornost nameniti približujočim vozilom, da se ta ustavijo in šele nato šolar varno prečka cesto. Priporočamo, da šolar prečkanje predhodno naznani z dvignjeno roko.
- Otroci morajo imeti na poti v vrtec in prvi razred osnovne šole ter domov spremstvo polnoletne osebe. Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let, in mladoletniki, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki otroka.
- Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevnik, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm².
- Učenci prvega in drugega razreda osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje poleg odsevnika nositi tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.
- Šole, organizirane skupine staršev, organizacije za varnost cestnega prometa, ustanove, društva ali druge institucije lahko organizirajo in izvajajo varstvo otrok v cestnem prometu na prehodih za pešce, skladno z določili Zakona o pravilih cestnega prometa (vloga šolskih prometnikov, ki pomagajo otrokom varno prečkati cesto na označenih prehodih za pešce).
- Pešci morajo hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje. Pešca – šolarja lahko izjemoma usmerimo tudi na vozišče, če tam ni pločnika, pešpoti, kolesarske steze, hkrati pa zagotovimo na teh odsekih znižano hitrost do 30 km/h s celotno prometno ureditvijo. Enako velja tudi v primeru izjeme, ko pešca usmerimo na desno stran vozišča v smeri hoje.

4.2 ŠOLAR – KOLESAR

- V cestnem prometu sme samostojno voziti kolo otrok, star najmanj osem let, ki ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let (drugače le v spremstvu polnoletne osebe). Otrok se usposobi za vožnjo kolesa, ko opravi kolesarski izpit in dobi v osnovni šoli kolesarsko izkaznico.
- Šolar - kolesar mora uporabljati prometne površine, namenjene kolesarjem (kolesarske steze, poti).

- V kolikor na ali ob vozišču ni kolesarske steze ali pasu, mora kolesar voziti ob desnem robu vozišča (cca. 1 m od roba vozišča). Pri tem so izrednega pomena tudi urejene (utrjene) bankine, skladno s kriteriji za vodenje šolskih poti.
- Kolesa morajo biti tehnično brezhibno opremljena (ustrezna višina sedeža, zavore, zvonec, odsevniki, žarometi). Kolesar poskrbi, da je viden tako podnevi kot ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti (uporaba signalnih barv na oblačilih, odsevnih trakov, svetilk).
- Šolar – kolesar mora imeti med vožnjo kolesa ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado. Enako velja tudi takrat, kadar se vozi na kolesu kot potnik.
- Šolar - kolesar mora biti pozoren na dogajanje v prometu in upoštevati predpise.
- Pri hoji ob kolesu na vozišču je varneje, če kolesar hodi ob desni strani kolesa.
- Telefoniranje med vožnjo na kolesu je prepovedano in nevarno. Odsvetuje se tudi uporaba slušalk med vožnjo na kolesu.
- Prevažanje sošolcev na prtljažniku je prepovedano in nevarno.
- Kolesarske steze morajo kolesarji uporabljati in voziti v skladu s prometnimi predpisi (upoštevati prometne znake in puščice na kolesarski stezi, ki določajo smer prometa na njej – napačna smer vožnje je najpogostejša napaka vseh kolesarjev).
- Kolesarji smejo prečkati prehod za pešce le kot pešci in pred tem sestopiti s kolesa in ga potiskati ob sebi. Drugače je na prehodu za kolesarje, kjer pa vseeno velja prevoziti prehod z veliko mero previdnosti.

4.3 ŠOLAR POTNIK OZ. VOZAČ

Številne šolarje starši pripeljejo v šolo z avtomobili. Pri tem je ključnega pomena, da so otroci vedno pravilno pripeti z varnostnim pasom in glede na njihovo starost nameščeni v ustreznem varnostnem sedežu. Po Zakonu o pravilih cestnega prometa mora biti otrok, manjši od 150 cm, med vožnjo v motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom zavarovan z zadrževalnim sistemom, ki je primeren otrokovi telesni masi. Za osnovnošolske otroke je torej primerna skupina II + III, kamor spadajo sedeži za otroke, težke med 15 in 36 kg oziroma stare od 3 do 12 let.

- Šolarji naj vstopajo ali izstopajo iz avta na tisti strani, ki je obrnjena stran od prometa (npr. na pločnik). Učenci, ki se vozijo s šolskimi avtobusom, morajo upoštevati pravila obnašanja na avtobusu in tudi pravila čakanja na postajališčih šolskega avtobusa.

Napotila za učence, ki se vozijo s šolskim avtobusom ali kombijem:

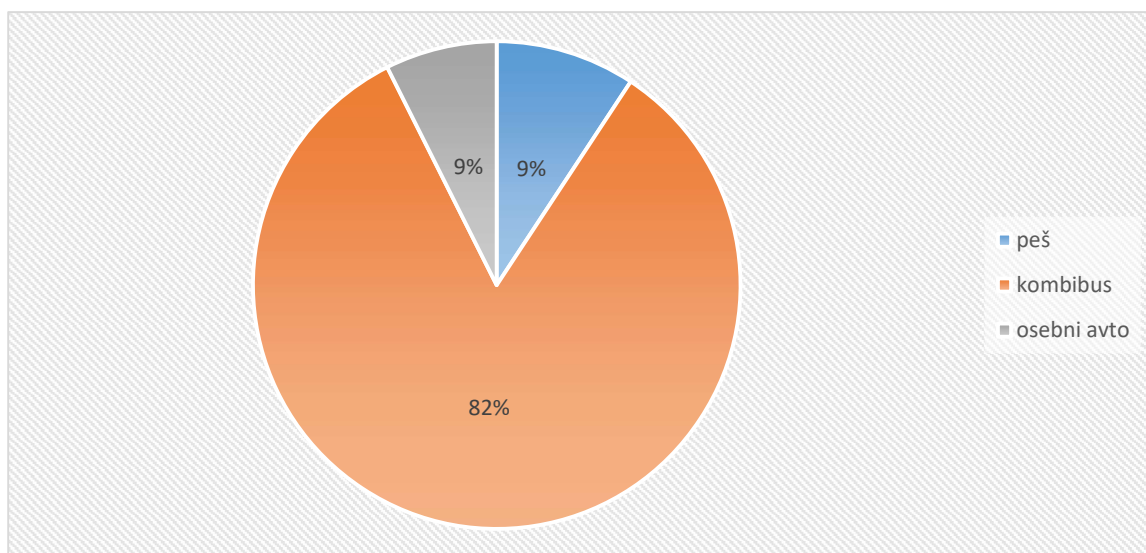
- Skupaj s starši je potrebno izbrati in preizkusiti najvarnejšo pot do postajališča ter

razmisliti o pravilnem in odgovornem ravnanju pešca v cestnem prometu. Pri tem ne smemo pozabiti na vidnost pešca – šolarja (svetla oblačila, ustrezno nameščena odsevna telesa).

- Šolarji naj pričakajo avtobus ali kombi na posebej označenem postajališču. Vedno počakajo, da se vozilo ustavi, nato varno in organizirano vstopijo vanj. Enako tudi po izstopu, stran od vozila, na varni površini počakajo, da le-to odpelje. Nato nadaljujejo svojo pot proti domu.
- Šolarji morajo na šolskem avtobusu ali kombiju upoštevati voznikova navodila.
- Šolarji morajo biti med vožnjo v šolskem avtobusu ali kombiju pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi in obrnjeni v smeri vožnje.
- Šolarji med vožnjo ne motijo voznika, se ne prerivajo in ne kričijo.

5 NAČRT ŠOLSKIH POTI

Večina otrok naše šole uporablja za prihod v šolo in domov šolski prevoz. Večino otrok iz drugih občin vozijo v šolo starši. Z letošnjim letom bodo starši iz vasi Smuka, ki sodi v občino Kočevje, sami plačali stroške prevoza njihovih otrok z našim kombibusom. Pešačijo le šolarji iz vasi Prevole.

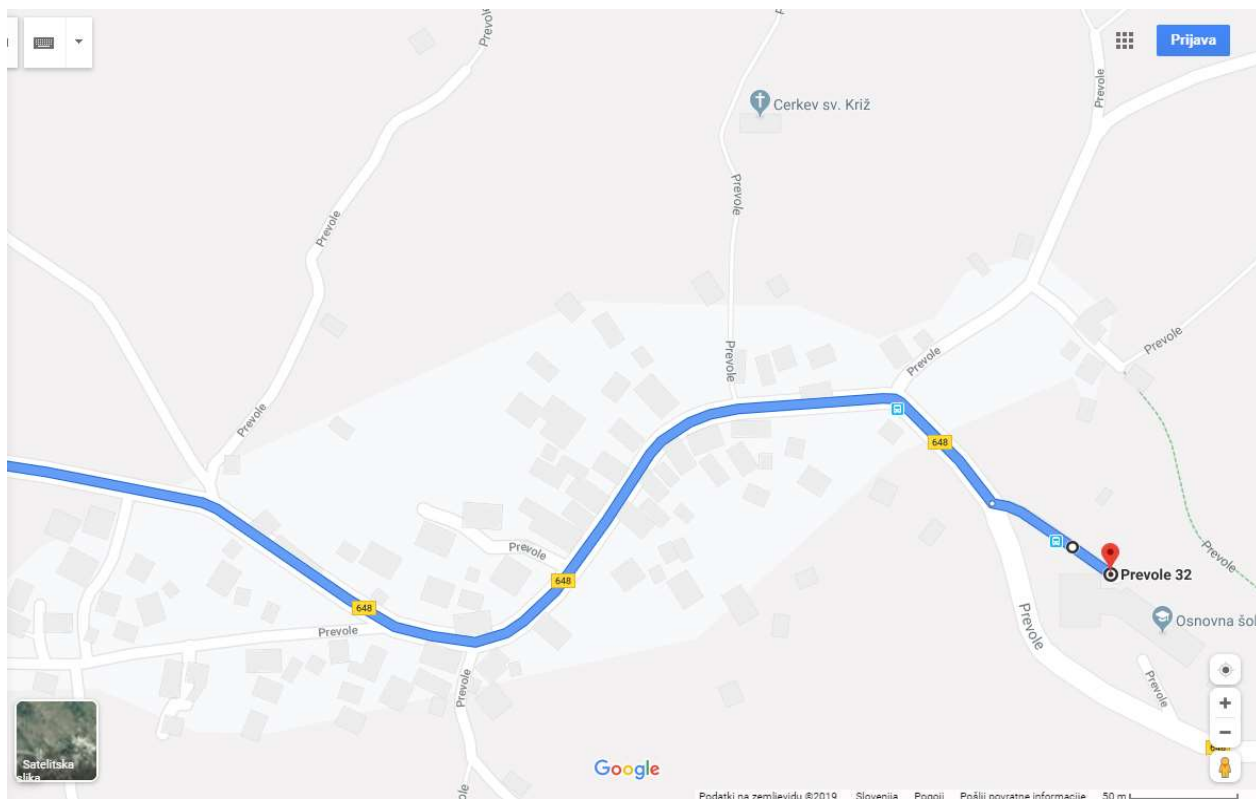

Graf 1: Način prihoda v šolo

5.1 Vas Prevole (šola) – pešci

Vsi otroci so pešci. V vasi ni urejenih površin za pešce (hodnika za pešce, označenega prehoda). Otroci hodijo en za drugim ob robu državne ceste, kar se da stran od vozišča, in sicer ob levem robu v smeri hoje. Na mestih, kjer so obcestne ovire (oporni zid ...),

izjemoma hodijo ob desnem robu. Pozorni so na mimoidoča vozila. Cesto prečkajo na dobro preglednih mestih, v bližini šole pa na urejenem prehodu za pešce.

Slika 5: Prikaz šolske poti v naselju Prevole (vir: Google Map)

5.2 Druge vasi iz šolskega okoliša - vozači

Za vse vasi v šolskem okolišu velja, da ni urejene infrastrukture in signalizacije za promet pešcev. Tako se šolarji srečujejo z neurejenimi dostopi do postajališč. V nekaterih naseljih je zaradi obcestnih ovir zmanjšana preglednost, zato so za večjo varnost šolarjev v vasi in Hinje dva postajališča. Postajališča so neoznačena, ni nadstrešnic, v primeru slabega vremena se šolarji zatekajo pod strehe bližnjih hiš.

5.3 POSTAJALIŠČA IN RELACIJE ZA ŠOLSKI KOMBIBUS

Vsa postajališča so neurejena. V večini primerov šolski kombibus ustavlja na samem vozišču. Le v petih primerih ustavi izven vozišča, in sicer na parkirišču gasilskega doma v Hinjah in avtobusni postaji v Hinjah, pri gasilnem domu na Žvirčah ter na Visejcu pri cerkvi in na Smuki na avtobusnem postajališču.

Seznam postajališč za šolski kombibus

Postajališče v vasi Ratje - sredi vasi

Postajališče v vasi Visejec - pri cerkvi

Postajališče v vasi Sela pri Hinjah - sredi vasi

Postajališče v vasi Vrh pri Hinjah - sredi vasi

Postajališče v naselju Hinje - pri gasilnem domu

Postajališče v naselju Hinje – pri odcepu za Hrib

Postajališče v vasi Smuka - pri hiši št. 1a

Postajališče v vasi Žvirče - pri gasilnem domu

Postajališče v vasi Pleš – pri hiši št. 5

Postajališče v vasi Lazina - pri hiši št. 2

Postajališče v vasi Lopata - pri hiši št. 15

Slika 6: Neurejena postajališča v šolskem okolišu

5.4 Vozni red šolskega kombibusa

Učenci vozači se vozijo s šolskim kombibusom iz enajstih vasi v različnih relacijah in po določenem voznem redu.

Vožnja: september, november, januar, marec, maj

Zaporedna št. voženj	Smer vožnje	Odhod zjutraj	Odhod popoldne
1.	Visejec – Sela – Vrh – Prevole	6.40	14.20
2.	Hinje – Hrib – Pleš – Smuka – Prevole	6.55	14.35
3.	Žvirče – Prevole	7.15	14.55
4.	Lopata – Ratje – Prevole	7.30	15.10

Preglednica 4: Vozni red šolskega kombibusa

Vožnja: oktober, december, februar, april, junij

Zaporedna št. voženj	Smer vožnje	Odhod zjutraj	Odhod popoldne
1.	Lopata – Ratje – Prevole	6.40	14.20
2.	Žvirče – Prevole	6.55	14.40
3.	Hinje – Hrib – Pleš – Smuka – Prevole	7.05	14.50
4.	Visejec – Sela – Vrh – Prevole	7.30	15.10

Preglednica 5: Vozni red šolskega kombibusa

6 ZAKLJUČEK

Za zagotavljanje večje varnosti na šolskih poteh je nujno sodelovanje šole, ki oblikuje načrte šolskih poti, z drugimi deležniki:

- lokalno skupnostjo, ki upravlja s cestno infrastrukturo;
- lokalnim svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki povezuje pristojne lokalne deležnike področja varnosti v cestnem prometu in je pristojen za presojo ogroženosti varnosti šolarja na poti v šolo;
- policijo, ki preko svojih nadzorstvenih in preventivno-vzgojnih nalog pripomore k večji varnosti.

Z načrtom šolskih poti so seznanjeni:

- učenci in delavci šole,
- šolska skupnost, svet staršev, svet šole,
- svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Žužemberk,
- policijski oddelek Dolenjske Toplice.

Načrt je objavljen na spletni strani šole.